

Lausuntoyhteenveto hallituksen esityksestä laeiksi yksityistielain 58 §:n muuttamisesta ja luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta**1. Johdanto**

Liikenne- ja viestintäministeriö lähetti 1.12.2020 lausuntopalvelu.fi –järjestelmän kautta lausunnoille hallituksen esityksen laeiksi yksityistielain (560/2018) 58 §:n muuttamisesta ja luotsauslain (940/2003) väliaikaisesta muuttamisesta. Lausuntoaika päättyi 22.12.2020. Lausuntopalvelun kautta lähetetyt lausunnot ovat julkisia jalöytyvät palvelusta. Suoraan ministeriön kirjaamoon jätetyt lausunnot löytyvät valtioneuvoston hankeikkunasta (<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM063:00/2020>).

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yksityistielain 58 §:n tiekunnan kokouksen pitämistä ja siihen osallistumista postin tai tietoliikenneyhteyden taikka muun teknisen apuvälineen avulla koskevia säännöksiä, ja luotsauslain väliaikaista pätevyysvaatimuksista poikkeamista ja pätevyysien voimassaoloa koskevia säännöksiä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan alkuvuonna 2021. Luotsauslain väliaikainen muutos olisi voimassa 30.6.2021 saakka.

Lausuntoja saatiin yhteensä 31 kappaletta. Lausunnon antoivat:

1. Ahvenanmaan maakuntahallitus
2. Ahvenanmaan valtionvirasto
3. Oikeusministeriö
4. Työ- ja elinkeinoministeriö
5. Sosiaali- ja terveysministeriö
6. Sisäministeriö
7. Sisäministeriön rajavartio-osasto
8. Opetus- ja kulttuuriministeriö
9. Ulkoministeriö
10. Puolustusministeriö
11. Valtiovarainministeriö
12. Ympäristöministeriö
13. Kilpailu ja kuluttajavirasto
14. Liikenne- ja viestintävirasto
15. Maanmittauslaitos
16. Metsähallitus
17. Väylävirasto
18. Tulli
19. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.
20. Teknologiateollisuus ry
21. Suomen Huolinta ja Logistiikkaliitto ry
22. Suomen Varustamot ry
23. Luotsiliitto – Lotsförbundet ry
24. Suomen Satamaliitto ry
25. Suomen metsäkeskus
26. Otso Metsäpalvelut Oy
27. Metsäteho Oy
28. Mika Eronen, tieisännöitsijä

29. Suomen Tieyhdistys
30. TIKO kehitysosuuskunta
31. Koneyrittäjät ry

Puolustusministeriö, ulkoministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa hallituksen esityksestä. Työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Metsähallitus, Suomen Satamaliitto ry, Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry ja Tulli ilmoittivat, ettei heillä ole huomautettavaa esityksiin.

Lisäksi Alfons Håkans Oy Ab antoi lausunnon, joka koski luotsausasetuksen väliaikaista muutosta (VN/25052/2020), eikä hallituksen esitysluonnosta. Kyseinen lausunto on otettu huomioon asetusmuutoksen valmistelussa.

2. Annettujen lausuntojen keskeinen sisältö lausunnonantajittain

2.1 Yksityistielain muutos

Kaikki lausunnonantajat (13 lausunnon antajaa ottivat kantaa lainsäädäntöön) kannattivat lakiehdotuksen muutosta ja lausunnoissa korostettiin, että etäosallistumista tulisi pitää täydentävänä mahdollisuutena kokoukseen osallistumiselle. Muutoksen todettiin lisäävän osakkaiden kiinnostusta tiekunnan kokouksiin. Covid –19 epidemian aikana on tiekunnan kokousten järjestämisessä ollut haasteita ja muutos nähtiin myös tämän vuoksi tärkeänä. Lausunnoissa todettiin myös, että on tärkeää varmistaa osakkaiden yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet kokouksiin ja päätöksentekoon ja erityisesti on huolehdittava iäkkäiden mahdollisuuksista osallistua. Useissa lausunnoissa nostettiin esiin myös osakkaiden henkilöllisyyden tarkistamisen tarve ja todettiin, että kokouksien järjestäjien on tämä syytä etukäteen huomioida. Muutamissa lausunnoissa esitettiin muutostarpeita muihin yksityislain säädöksiin (59, 61, 62 ja 65 §). Tässä hallituksen esityksessä tehdään covid-19-epidemian vuoksi välttämättömät muutokset, joten muihin esiin nostettuihin muutostarpeisiin ei tässä yhteydessä voida kiinnittää tarkempaa huomiota.

Liikenne- ja viestintävirasto, Väylävirasto, Suomen metsäkeskus, Metsäteho, Teknologiateollisuus ry ja Koneyrittäjät ry toteavat launnonossaan kannattavansa yksityistielain muutosehdotusta ja eikä niillä ole ehdotuksiin huomautettavaa.

Ahvenanmaan maakuntahallitus ja Ahvenanmaan valtionvirasto totesivat launnonossaan, että yksityielainsäädäntöä ei sovelleta Ahvenanmaalla.

Oikeusministeriö toteaa launnonossaan, että vuonna 2020 on koronaviruspandemian johdosta säädetty ministeriön toimialaan kuuluvien yksityisten yhteisöjen (mm. osakeyhtiöt, osuuskunnat, yhdistykset) osalta väliaikaisia poikkeuksia etäosallistumista ja etäkokouksen pitämistä koskeviin säännöksiin.

Ehdotuksella yksityistielain 58 §:n 2 momenttiin lisättäisiin toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle mahdollisuus sallia etäosallistuminen tiekunnan kokoukseen. Oikeusministeriöllä ei ole sinänsä huomautettavaa ehdotuksen tavoitteeseen, joka vastaa uudempaa yksityisiä yhteisöjä koskevaa sääntelyä. Ministeriö kiinnittää kuitenkin edellä voimassa olevasta yksityistielaista ja sen esitöistä mainitun valossa huomiota siihen, että voimassa olevan lain mukaan asiaa koskeva päätösvalta näyttäisi jo kuuluvan tiekunnan kokoukselle. Oikeusministeriö esittääkin säännöksessä ja/tai sen perusteluissa täydennettäväksi, miltä osin 58 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa keinoissa on kyse pelkkään etäosallistumiseen perustuvasta kokouksesta ja sitä koskevasta päätösvallasta ja miltä osin

etäosallistumisesta perinteistä kokousosallistumista täydentävänä keinona. Mainitun täydennyksen myötä helpottuisi myös sen arviointi, miltä osin ja minkälaista muutosta ehdotus tarkoittaisi nykyiseen oikeustilaan.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, ettei muita yksityisiä yhteisöjä koskevassa sääntelyssä ole pidetty tarpeellisena ehdotusta vastaavaa nimenomaista säännöstä siitä, että etäosallistumista pidetään jäsenen tai osakkaan henkilökohtaisena läsnäolona kokouksessa. Kun ehdotuksen perusteluistakaan ei käy ilmi erityistä tarvetta tällaiselle säännökselle, oikeusministeriö ehdottaa sen tarpeen arvioimista vielä ehdotuksen jatkovalmistelussa. Vastaavasti jatkovalmistelussa olisi syytä harkita, onko asiamiehen ja avustajan oikeudesta etäosallistumiseen tarpeen säätää erikseen, kun valtuutetun osallistumisoikeudesta on jo yleinen säännös lain 59 §:n 3 momentissa ja avustajan käyttö etäosallistumisessa voidaan joka tapauksessa käytännössä järjestää siten, että avustaja on sähköistä toimintaympäristöä tai tietoliikenneyhteyttä käytettäessä tiekunnan osakkaan luona. Lisäksi sääntelyssä avustaja ja asiamies on virheellisesti rinnastettu toisiinsa. Oikeusministeriö esittää lisäksi jatkovalmistelussa harkittavaksi sen selventämistä, että toimitsijamiehen tai hoitokunnan on etäosallistumisesta ja sen toteuttamisesta päättäessä otettava huomioon myös jäsenten yhdenvertaisen kohtelun vaatimus. Perusteluissa on esimerkiksi todettu, että merkittävä osa tieosakkaista on iäkkäitä henkilöitä.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, ettei yksityistielaisissa säädettä siitä, että etäosallistumismahdollisuudesta tai kokouksen pitämisestä sähköisessä toimintaympäristössä ja mainittujen seikkojen vaikutuksesta jäsenen puhevallan käyttöön on mainittava kokouskutsussa. Käytännössä tällaiset maininnat on oikeusministeriön toimialan yhteisöainsäädännössä arvioitu tarpeelliseksi sen varmistamiseksi, että yhteisön osakkeenomistaja tai jäsen voi ennalta riittävällä tavalla arvioida, miten haluaa kokoukseen osallistua ja minkälaisia teknisiä tai muita valmiuksia etäosallistuminen edellyttää. Jos tällaiseen sääntelyyn jatkovalmistelussa päädytään, on tämä otettava huomioon myös lakiehdotuksen siirtymäsäännöksen muotoilussa.

Yksitystielakiin ehdotettu muutos on tarkoitettu pysyväksi (vrt. HE 45/2020 vp). Perustelut kuitenkin kiinnittyvät luonnoksessa vahvasti covid-19-epidemiaan, mikä perustelee pikemminkin ehdotuksen väliaikaisuutta. Jatkovalmistelussa ehdotetulle pysyvälle muutokselle on siten esitettävä muitakin perusteluita.

Siirtymäsäännöksen mukaan ehdotettua lakia voitaisiin soveltaa myös kokoukseen, jota koskeva kutsu on lähetetty ennen tämän lain voimaantuloa. Siirtymäsäännöksen muotoilussa on huomioitava edellä kokouskutsusta todettu. Lisäksi siirtymäsäännös on hyvin avoin ja mahdollistaa laajan harkinnan sen ajalliseen soveltamiseen, eikä sitä ole perusteltu. Esimerkiksi HE 45/2020 vp siirtymäsäännöksessä oli rajattu koskemaan sellaisia kokouksia, joihin kutsu on toimitettu aikaisintaan tietynä ajankohtana. Säännöstä tulisi jatkovalmistelussa arvioida uudelleen.

Maanmittauslaitos kannattaa yksitystielakiin ehdotettua muutosta. Maanmittauslaitos pitää tärkeänä sitä, että tiekunnan toimitsijamies tai tiekunnan hoitokunta ratkaisee etäyhteyksien käytön sekä käytön laajuuden yksittäisessä vuosikokouksessa tai ylimääräisessä kokouksessa. Lausunnossa katsotaan, ettei suoraan lakiin perustuva oikeus osallistua tiekunnan kokoukseen etäyhteyksillä ole suositeltavaa, sillä tiekunnan osakkaiden yhdenvertaisuus voisi tässä tilanteessa vaarantua, mikäli kaikilla tiekunnan osakkailla ei ole samanlaista teknistä tietotaitoa osallistua kokoukseen etäyhteyksien välityksellä. Maanmittauslaitos pitää tärkeänä, että tiekunnan kokoukselle määrätään siitä tiedottaessa fyysinen pitopaikka. Lisäksi tiekunnan kokouksen puheenjohtajan osallistumiseen kokoukseen etänä tulisi suhtautua varauksella. Maanmittauslaitos nostaa esiin myös etäosallistujien tunnistautumisen tärkeyden, mutta toteaa lausunnossaan, ettei asiasta ole tarpeen säätää lain tasolla.

Maanmittauslaitos toteaa myös, että etäyhteyksien mahdollinen huono tekninen laatu on riskitekijä, johon liittyen on ratkaistava esimerkiksi kysymys siitä, miten potentiaalisiiin oikeudenmenetyksiin kokouksen päätöksentekomenettelyssä on yksittäisen tieosakkaan kohdalla suhtauduttava. Maanmittauslaitos katsoo ehdotetun lakimuutoksen edesauttavan yksityisteiden kunnossapidosta huolehtimista.

Suomen tieyhdistys ry pitää tärkeänä, että tiekunnan kokoukseen on mahdollista aina osallistua myös läsnä ollen kokouspaikalla ja etäosallistuminen on vain täydentävä mahdollisuus. Myös etäosallistumisen pitäminen hoitokunnan tai toimitsijamiehen harkinnassa on kannatettava ajatus. Näin kokous voidaan tarvittaessa pitää esimerkiksi maastossa tutustuen peruskorjauskohteeseen ja se on mahdollista myös ilman etäyhteyden järjestämistä.

Tieyhdistys näkee erittäin hyvänä uutta mahdollisuutta postitse tapahtuvaan osallistumiseen eli tieosakas voi esimerkiksi hoitokunnan lähettämällä lomakkeella ilmoittaa jo ennakkoon kantansa esityslistan mukaisiin kysymyksiin. Postitse tapahtuva osallistuminen vahvistaa hyvin sellaisen kansanosan osallistumismahdollisuuksia jotka eivät erilaisista syistä käytä tietoliikenneyhteyttä.

Tieyhdistys yhtyy lakivaliokunnan lausunnossa esittämään kantaan siitä, että etäyhteydessä yhdellä tai muutamalla kokoukseen osallistuvalla olevan yhteyshäiriön ei pitäisi muodostaa moiteperustetta kokouksen laillisuudelle. Tätä ei kuitenkaan ole otettu varsinaiseen säädöstekstiin. Tieyhdistys toivoo, että asian ottaminen varsinaiseen säädöstekstiin pohdittaisiin huolellisesti.

TIKO kehitysosuuskunta kannattaa esitystä ja toteaa, että tiekunnan kokouksen laajentaminen sähköiseen toimintaympäristöön tulisi olla ns. hybridikokous, jossa osakas voi päättää osallistuuko fyysisesti vai sähköisesti kokoukseen, siitä päättäisi toimitelin. Lausunnossa nostetaan esiin, mikäli fyysistä osallistumismahdollisuutta ei järjestetä, siitä päättäisi tiekunnan kokous etukäteen.

Tiekunta voisi halutessaan päättää, että tiekunnan kokoukset pidetään pelkästään sähköisinä. Kutsussa mainitaan kuitenkin, että osakkaalla on mahdollisuus vaatia fyysistä kokouspaikkaa 7 vuorokautta ennen kokousta, johon koollekutsujan on suostuttava. Näin varmistetaan esimerkiksi uusien osakkaiden mahdollisuus osallistua kokoukseen

Tämän lausuntopyynnön ulkopuolelta haluttiin käsiteltävän yksityistielain mukaisia kokouksen koollekutsumisaikoja (61 §). Hidastuneen postiliikenteen vuoksi kirjeiden toimitusaika voi olla pitkälti toista viikkoa. Vähimmäisaika koollekutsumiseen tulisi olla 3 viikkoa nykyisen 2 viikon sijaan.

Lisäksi lausunnossa esitettiin muutosta tai tarkennusta 59 § mom. 1."Tieosakkaat käyttävät äänioikeuttaan tiekunnan kokouksessa tieyksiköinnin mukaan" -kohtaan tulisi lisätä "Osakkaan äänimäärää ei voida jakaa". Tämä selkeyttäisi toimintatapaa äänestyksessä.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. lausuu, että yksityisteiden merkitys Suomen väyläverkolla on suuri ja, että kyseisen tieverkoston kunnossapito ja kehittäminen tulee olla toimivaa. Lausunnossa pidetään myös nyt ehdotetun yksityistielain 58 § muutoksen muotoilua oikeana, sillä käytännössä vain toimitsijamies tai hoitokunta pystyvät määrittelemään tarkoituksenmukaiset käytännöt tiekunnan kokouksissa. Lausunnossa kannatetaan, että kyseinen lakiehdotus säädetään pysyväksi. Samalla huomautetaan, että osallistujan henkilöllisyyden toteaminen on etäosallistuttaessa pystyttävä varmistamaan.

Otso Metsäpalvelut Oy ehdottaa lausunnossaan, että yksityistielain 58 §:n muutos koskisi myös tiekunnan ylimääräisiä kokouksia. He toteavat lausunnossaan, että päätäntävalta tiekunnan kokouksen järjestämistavasta tulee jättää tiekunnan hoitokunnalle tai toimitsijamiehelle. Lausunnoissa todetaan myös, että hoitokunnalla ja toimitsijamiehellä on vastuu tiekunnan osakkaiden tiedottamisesta,

asianmukaisista kokousjärjestelyistä sekä yhdenvertaisuuden toteutumisesta tiekokouksia järjestettäessä. Lisäksi tiekunnan toimielimen tulee antaa riittävät menettelyohjeet etäkokoukseen osallistumiseen, tunnistautumiseen sekä äänestysmenettelyyn kokousten koolle kutsumisen yhteydessä.

Otso Metsäpalvelut Oy ehdottaa nyt lausuttavana olevien muutosehdotusten lisäksi, että yksityistielain 65 §:n tiekunnan päätöksen moittimisen moitekanteen nostamisen aikaa tulisi muuttaa 3 kuukaudesta 30 päivään tiekunnan päätöksestä tai tiedoksisaannista. Kyseinen lainkohta tekee lausujan mielestä muutoksenhakumenettelystä liian pitkäjänteisen ja vaikeuttaa tiekuntien päätöstentekoa ja päätösten toimeenpanemista.

Tieisännöitsija Mika Eronen kannattaa muutosehdotusta ja sen tulisi koskea kaikkia tiekunnan kokouksia. Lausunnossa esitetään tarkistuksia myös muihin pykäliin. Tiekkunnan koolle kutsuminen 61 §:ään esitetään muutosta, siten että säännöt on toimitettava tieosakkaille vain tilanteissa, jossa tiekkunnan sääntöihin esitetään muutosta. Lisäksi 62 §:ään ehdotetaan täydennystä, jossa pöytäkirjan nähtävillä olon kestolle tulisi myös vaatimus.

2.2 Luotsauslain muutos

Lausunnonantajat (5 kannanottoa) kannattivat luotsauslain väli aikaista muutosehdotusta. Ehdotusluonnoksen mukaisen esityksen nähdään osaltaan turvaavan merenkulun jatkuvuutta ja olevan vallitsevissa olosuhteissa perusteltu.

Liikenne- ja viestintävirasto, Väylävirasto, Teknologiateollisuus ry xx toteavat kannattavansa esitystä ja ettei esitykseen ole huomautettavaa

Luotsiliitto - Lotsförbudet ry pitää hallituksen esitystä hyvänä ja tarpeellisena. Liitto toteaa, että varautuminen merikuljetusten turvallisen jatkuvuuden turvaamiseksi myös poikkeavissa olosuhteissa on tärkeää. Luotsaus on keskeistä meri- ja ympäristöturvallisuuden varmistamisessa. Liitto pitää hyvänä, että luotsaustoiminnan jatkuvuutta henkilö lupien osalta voidaan esityksen mukaisesti väli aikaisesti tarkastella niin, ettei meriturvallisuus vaarannu.

Liitto painottaa lausunnossaan esityksen vaikutuksien arvioinnin toteamaa, jonka mukaan poikkeaminen normaaleista menettelysäännöistä edellyttäisi aina viranomaisen tapauskohtaista harkintaa, jossa otetaan huomioon väyläkohtaiset erityisvaatimukset, hakijan aiempi luotsauskokemus ja muu ammattitaito sekä muut merenkulun turvallisuuteen vaikuttavat tekijät. Lisäksi edellytettäisiin, että viranomaisen arvioisi poikkeamisen välttämättömyyttä vallitsevassa tilanteessa ja varmistaisi merenkulun turvallisuuden. Luotsiliitto toteaa, että pelkästään luotsausta työkseen tekevien Finnpilot Pilotage Oy:n luotsien kelpoisuus väylä- ja paikallisosaamisen näkökulmasta on uskottavasti todettavissa erityisesti kelpoisuutta uudistettaessa. Luotsiliitto pitää tärkeänä, että viranomaisen harkintavelvoitetta koskevat perusteet kirjattaisiin tehtyihin päätöksiin.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota ehdotuksen 21 b §:n 1 momenttiin, jonka mukaan luotsin ohjauskirja tai linjaluotsinkirja voitaisiin myöntää ilman koeluotsausvaatimuksen täyttämistä covid-19-epidemian aikana, jos menettely on välttämätöntä merenkulun jatkuvuuden turvaamiseksi eikä aiheuta vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle tai ympäristölle. Oikeusministeriö nostaa esiin, että säännöstä koskevien perusteluiden mukaan tarkoituksena on mahdollistaa uusien luotsin ohjauskirjojen ja linjaluotsinkirjojen myöntäminen myös tilanteissa, joissa koeluotsauksen suorittaminen on merkittävästi vaikeutunut covid-19-epidemian aiheuttamien poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi. Oikeusministeriö toteaa, että itse pykälätekstissä ei poikkeusta kuitenkaan sidota perusteluissa mainittuun kriteeriin siitä, että koeluotsauksen suorittaminen on merkittävästi vaikeutunut covid-19-epidemian aiheuttamien

poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi. Lisäksi oikeusministeriö toteaa, että luonnoksessa ei myöskään perustella lainkaan sitä, millä tavalla covid-19-epidemia on vaikeuttanut tai vaikeuttaa merkittävästi koeluotsauksen suorittamista siten, että lupavaatimuksesta on perusteltua säätää poikkeavasti.

Oikeusministeriö toteaa, että säännös ja koeluotsausvaatimuksesta poikkeamisen kriteerit vaikuttavat epätarkoilta. Oikeusministeriön mukaan vaikuttaa siltä, että edellytyksenä pitäisi olla pikemminkin se, että kyseinen luotsauksen henkilölupa on välttämätöntä myöntää merenkulun jatkuvuuden turvaamiseksi, eikä covid-19-epidemian vuoksi ole mahdollista suorittaa koeluotsausta (tai koeluotsauksen suorittaminen on merkittävästi vaikeutunut covid-19-epidemian aiheuttamien poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi), eikä henkilöluvan myöntäminen kyseiselle henkilölle ilman koeluotsausvaatimusta vaaranna ihmishenkeä, omaisuutta tai ympäristöä. Oikeusministeriö huomauttaa, että kriteerit voimassaolevasta merenkulun turvallisuutta takaavasta koeluotsausvaatimuksesta poikkeamiselle tulee olla tarpeeksi korkealla ja kiinnittyä nimenomaan poikkeukselliseen tilanteeseen, jossa koeluotsausta ei ole mahdollista suorittaa, mutta kirjan myöntämiselle on painava tarve.

Oikeusministeriö huomauttaa myös, että säännöksestä tulisi käydä selkeästi ilmi se, että ilman koeluotsausta myönnetyn kirjan voimassaoloa ei ole mahdollista pidentää, vaan kirjan voimassaolon päätyttyä on noudatettava 12 ja 14 §:ssä säädettyä ja suoritettava koeluotsaus. Lisäksi oikeusministeriö toteaa, että säännöksen perustelut ovat puutteelliset ja niitä on välttämätöntä täydentää jatkovalmistelussa. Esitysluonnoksessa ei esimerkiksi käsitellä edellytystä siitä, että luotsikirjan myöntäminen ilman koeluotsausta ei saa aiheuttaa vaaraa ihmishengelle, omaisuudelle tai ympäristölle.

Ehdotettavan 21 b §:n 2 momentin osalta oikeusministeriö toteaa, että lakiehdotus ja sen perustelut eivät täysin vastaa toisiaan, minkä lisäksi perustelut ovat puutteelliset. Perusteluissa todetaan, että luvan voimassaoloaikaa voitaisiin pidentää, jos voimassaoloajan jatkaminen tavallisin menettelyin on kohtuuttomasti vaikeutunut covid-19-epidemian aiheuttamien poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi. Pykälässä tämä on kuitattu ainoastaan maininnalla siitä, että luvan voimassaoloajan pidentäminen on ”tarpeen covid-19-epidemian aikana”. Säännöstä on välttämätöntä täsmentää, ja perusteluja on täydennettävä.

Oikeusministeriö toteaa lisäksi, että jatkovalmistelussa esitykseen on välttämätöntä lisätä perustelut lain voimassaoloajasta.

Sisäministeriön rajavartio-osasto toteaa lausunnossaan, että luotsauslakiin esitetyt muutokset ovat vallitsevissa olosuhteissa perusteltuja. Muilta osin rajavartio-osastolla ei ole oman toimialansa osalta lausuttavaa asiassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö kannattaa luotsauslain väliaikaista muutosta. Sosiaali- ja terveysministeriö haluaa kuitenkin muistuttaa työsuojelun näkökulmasta työnantajan velvollisuudesta työn vaarojen selvittämiseen ja niiden arviointiin. Tämän perusteella ministeriö ehdottaa, että hallituksen esityksen perusteluihin lisättäisiin kirjaus työn vaarojen selvittämisestä ja arvioinnista koskien luotsitarkastajan työturvallisuutta, kun hän ottaa vastaan koeluotsausta aluksella.

Suomen Varustamot ry kannattaa esitettyjä väliaikaisia muutoksia, sillä ne tuovat tarvittavaa joustoa luotsauksen henkilölupiin covid-19 pandemian aiheuttamassa poikkeuksellisessa tilanteessa ja turvaavat näin osaltaan merikuljetusten jatkuvuutta. Suomen Varustamot ry haluaa kuitenkin nostaa esiin sen, että nyt lausuttavana oleva esitys poikkeaa keväällä 2020 säädetyistä ja vuoden loppuun asti voimassa olevasta lakimuutoksesta siten, että se edellyttää Liikenne- ja viestintävirastolta tapauskohtaista harkintaa poikkeamisen välttämättömyydestä. On tärkeää, että erityisesti niissä

tilanteissa, joissa viranomaisella on päätös jättää käyttämättä poikkeamismahdollisuuden, saa varustamo ymmärrettäviin ja johdonmukaisiin arviointikriteereihin perustuvan päätöksen.